

چرا رفتار و انتخاب مردم در سفر تغییر کرد؟

■ «آمارها نشان می‌دهد پراکندگی بیشتر گردشگران در نوروز اسما در بخش‌های شمالی و جنوبی کشور و نیز در کلان‌شهرها شکل گرفته و سهم فضاهای خدماتی کوچکتر و غیررسمی همچنان نسبت به هتل‌ها بیشتر است. افزایش چشمگیر قیمت تورهای داخلی که تابعی از شرایط اقتصادی است و از دیگر سو، گرایش جامعه به سمت بهره‌گیری از خدمات غیررسمی به‌ویژه در بخش اقامت در نوروز اسما کاملاً محسوس بود.»

در کنار این شرایط، ناتوانایی در بهسازی مداوم سخت‌افزاری و حفظ استانداردهای حداقلی که این امر می‌تواند یک ضعف بنیادی خواند، کاملاً محسوس است. اگر چه بخش زیادی از چالش‌های صنعت هتلداری و سفر مستقیماً تحت تاثیر شرایط ناپایدار اقتصادی و بی‌ثباتی بازار است، اما شکی نیست نمی‌توان از نبود راه‌دهی جدید در این صنعت سخن به میان نیاورد، جایی که هم بخش‌های دولتی مالک و سهامدار در این صنعت و هم بخش خصوصی مستقل نقش دارند.»

اما همواره سهم این تاسیسات از تعداد اقامت‌های نوروزی کمتر از ۱۰ درصد است، آن‌هم با ضریب اشتغال متوسط ۵۰ تا ۶۰ درصد. پرسرترین عامل اقتصادی، به نظر می‌رسد مسائل فرهنگی نیز در این بین دخیل باشد، و گرنه ظرفیت حدود ۱۳۵ هزار تخت هتل‌های کشور نسبت به بازار چند ده میلیون نفری سفرهای داخلی کشور ۱۵ روزه سفرهای نوروزی تنها به

۹۶ حداقل ۲۰۰ هزار واحد اقامتی غیررسمی در سراسر کشور نسبت به ارایه خدمات اقامتی می‌کنند که از این تعداد کمتر از ۱۰ درصد در قالب خانه مسافر فعالیت رسمی دارند و بیشتر آن‌ها خارج از هر قاعده و کنترل فعالیت می‌کنند، یعنی نه درگیر نظارت و کنترل نرخ و خدمات هستند و نه در چرخه پرداخت عوارض مالیات و... قرار دارند. مقاصد پرترددی از جمله، مازندران و گیلان، مشهد و نیز هرزگان بخش زیادی از مسافران نوروزی را که چندین برابر ظرفیت‌های رسمی این مقاصد هستند، در این بخش میزبانی کردند و مهمانسراهای دولتی نیز میزبان بخش قابل توجهی از گردشگران در تعطیلات نوروز بودند. به‌طور معمول ضریب اشغال زیر ۵۰ درصد مدیریت یک هتل را به لحاظ هزینه‌ها دچار مشکل می‌کند و باعث عدم امکان می‌شود و نیز خواب سرمایه را به دنبال دارد که این شرایط در درآمدت باعث دور شدن مجموعه از فرایند به‌روزرسانی و نیز کاهش استانداردها در واحد خدمات‌دهنده می‌شود.

افزایش چشمگیر قیمت تورهای داخلی تابعی از شرایط اقتصادی است و از دیگر سو گرایش جامعه به سمت بهره‌گیری از خدمات غیررسمی به‌ویژه در بخش اقامت در نوروز اسما کاملاً محسوس بود؛ چرا که این تغییر رفتار متناسب با قدرت خرید مردم شکل می‌گیرد، به‌طور مثال هزینه‌های سه شب اقامت یک خانواده چهارنفره را می‌تواند گاه تا ۵۰ درصد نسبت به اقامت در یک هتل متوسط کاهش دهد و این عاملی است برای کاهش بهره‌مندی تاسیسات رسمی گردشگری از بازار داخلی، آن هم در بهترین فصل سفر در کشور.

در این شرایط، وضعیت اقتصادی کشور به دلیل تجربه بالاترین مدت ماندگاری نرخ تورم تسای بیش از ۴۰ درصد و رسیدن این نرخ به نزدیک ۴۷ درصد، پیامدهای جدی از جمله افزایش شدید هزینه‌ها در تاسیسات گردشگری به‌ویژه در بخش خدمات اقامت و پذیرایی را رقم زد.

از سوی دیگر، افزایش نرخ در سایر بخش‌ها، از جمله حمل و نقل و نیز کاهش قدرت خرید مردم و تاثیر مستقیم آن بر صنعت گردشگری کشور، نگرانی تازه‌ای را رقم زد. با توجه به وابستگی شدید این صنعت به گردشگری داخلی، پیش‌بینی بروز چالش‌هایی در مسیر بهبود این وضعیت، خارج از دایره توان و مسئولیت نهاد متولی، دور از ذهن نبود، به‌ویژه آن‌که همزمانی نوروز با ماه مبارک رمضان نیز شرایط ویژه‌ای را رقم می‌زد.

این دغدغه‌ها از سوی تشکل‌های گردشگری مرتب مطرح می‌شد و برای ترغیب مردم، صحبت از اعمال تخفیف‌های ویژه نیز به میان آمد، اما ورود گردشگران خارجی و آغاز دورهای جدید پس از سه سال رکود را داشتیم، با کاهش شدید ورود تورها و گردشگران از بازارهای سنتی و نیز کشورهای همسایه رو به رو شدیم و گردشگری داخلی هم به‌گونه‌ای از حرکت ایستاد و به این ترتیب، کسب زیان را متحمل شد.

اگرچه متولیان این صنعت با توجه به شرایط، رویکرد بهره‌گیری از ظرفیت‌های قانونی برای بهبود وضعیت موجود را در پیش گرفتند تا بخشی از دغدغه‌های فعالان گردشگری به‌ویژه در بخش‌های مربوط به هزینه‌های بالاسری جدی گرفته شود که عمده موارد با ساختارمندسازی درآمدهای حاصل از عوارض خروج به نفع گردشگری، معافیت‌های مالیاتی، بهره‌مندی از نرخ تعرفه‌های خدماتی در بخش انرژی و ... مرتبط بود.

گروه گردشگری - بایسته شدن پرونده سفرهای نوروزی و ثبت ۵۷ میلیون و ۱۱۸ هزار و ۱۳۳ شب اقامت در سراسر کشور و ۵۱۳ میلیون ترده جاده‌ای و سفر ۱۴ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر با وسایل نقلیه عمومی، محمد جهان‌شاهی - کارشناس گردشگری - با نگاهی به شکل سفرهای نوروز اسما، از تغییر رفتار مسافران و چالش‌های جدی گردشگری در شرایط ناپایدار اقتصادی خبر داد.

او در نوشتناری، وضعیت صنعت گردشگری و سفرهای نوروزی اسما را این‌گونه تشریح کرد: «گردشگری در ایران در حالی به استقبال مهم‌ترین فصل کاری خود در نوروز ۱۴۰۲ رفت که سال سختی را پشت سر گذاشته بود؛ از نوروز گذشته تا نیمه اول سال ۱۴۰۱ اگر چه شاهد حرکت دوباره گردشگری کشور پس از گذر از دوران کرونا با رنتم آرامی بودیم، اما تحت تاثیر نوسانات اقتصادی و سپس التهابات اجتماعی در پاییز گذشته، درحالی که انتظار ورود گردشگران خارجی و آغاز دورهای جدید پس از سه سال رکود را داشتیم، با کاهش شدید ورود تورها و گردشگران از بازارهای سنتی و نیز کشورهای همسایه رو به رو شدیم و گردشگری داخلی هم به‌گونه‌ای از حرکت ایستاد و به این ترتیب، کسب زیان را متحمل شد.

اگرچه متولیان این صنعت با توجه به شرایط، رویکرد بهره‌گیری از ظرفیت‌های قانونی برای بهبود وضعیت موجود را در پیش گرفتند تا بخشی از دغدغه‌های فعالان گردشگری به‌ویژه در بخش‌های مربوط به هزینه‌های بالاسری جدی گرفته شود که عمده موارد با ساختارمندسازی درآمدهای حاصل از عوارض خروج به نفع گردشگری، معافیت‌های مالیاتی، بهره‌مندی از نرخ تعرفه‌های خدماتی در بخش انرژی و ... مرتبط بود.

برای نخستین بار؛ سفر گردشگران ترکیه به مصر بدون روادید!

بدون اخذ روادید امکان سفر به مصر را خواهند داشت. صالح متولوش، کاردار ترکیه در قاهره در توییتی در حساب شخصی تویتر خود با اعلام این مطلب افزود که برای نخستین بار، طی ده سال گذشته این اتفاق میان دو کشور رخ می‌دهد و گردشگران ترکیه می‌توانند از ۱۹ آوریل ۲۰ فروردین) از فرودگاه ازمیر روانه مصر شوند. کاردار ترکیه در قاهره در این باره گفت: «شهروندان ما می‌توانند بدون ویزا وارد مصر شوند. موفق باشید.» در حالی که سفیر شن در پیست خود جزئیاتی را در این زمینه ذکر نکرد، هنوز هیچ بیانیه رسمی از سوی مصر ارائه نشده است. گفتنی است پنجشنبه هفته گذشته «چاوش اوغلو»، وزیر خارجه ترکیه در دیدار با همتای

مصری خود سازوکار تقویت مناسبات فیما بین را ازبیرنی و بررسی کردند. ترکیه و مصر پس از یک دهه وارد عادی سازی روابط شدند. این اقدام به درخواست آنسکارا انجام گرفت زیرا بعد از یک دهه تنش با

همسایگان و برخی کشورهای شمال آفریقا و خاورمیانه به دنبال عادی سازی روابط با آنهاست که این روند با امارات و عربستان شکل گرفت و با رژیم صهیونیستی ادامه یافت و اکنون به مصر رسیده و احتمالاً در آینده به سوره خواهد رسید.

قابل توجهی از مردم کشور در بخش میزبانی هستیم که در قالب راه‌اندازی کسب‌کارهای خرد و بنگاه‌های کوچک اقتصادی فعالیت رسمی و غیررسمی دارند که در گردشگری کشور در بعد داخلی و خارجی بودیم، شکی نیست در شرایط پایدار، با پایان هزاران پروژه کوچک و بزرگ گردشگری در دست انجام در سراسر کشور، شکوفایی این صنعت با قابلیت گسترش سریع، عامل مهمی در پویایی اقتصادی و ایجاد شور و نشاط اجتماعی خواهد بود و به عنوان ابزاری موثر در دیپلماسی عمومی نقش مهمی در فرایند توسعه کشور خواهد داشت؛ می‌بخش که همچنان در مسیر تحقق الزامات حداقلی آن دچار چالش‌های جدی هستیم و در مسیر دستیابی به اهدافمان و درچارچوب سیاست‌های کلان ابلاغی موفق عمل نکرده‌ایم.»

این کارشناس گردشگری، پویایی، خلاقیت و حرفه‌ای‌گری را تنها شناس باقی مانده در این مسیر پرچالش دانست. به زعم او، بخش دولتی مالک و سهام‌دار در صنعت میزبانی و گردشگری و بخش خصوصی مستقل کمتر نگاه حرفه‌ای و استراتژیک را حول محور مدیریت این صنعت متمرکز ساخته‌اند که رکورد خودخواسته امروز را رقم زده است.

جهان‌شاهی با اشاره تغییر رویکرد مردم در سفر و استفاده بیشتر از اقامتگاه‌های غیررسمی مطابق آمار وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، صاحبان صنعت میزبانی و هتلداری را از جمله بازیگران اصلی در اصلاح این وضعیت دانست و ادامه داد: «به نظر می‌رسد صنعت هتلداری باید به دنبال راه‌برونرفت، متفاوت از

معرفی دفاتر املاک جزیره کیش

<p>املاک جام جم به مدیریت: علیرضا دل آرام ☎ ۰۹۳۴۷۶۹۴۷۴۷ آدرس: بلوار فردوسی، ویلاهای مروارید، واحد ۸۰۷</p>	<p>املاک آنیل به مدیریت: سهیلا سهرابی ☎ ۰۹۳۴۷۶۹۴۰۴۲ آدرس: بازارچه حافظ، غرفه ۸</p>	<p>PEJVAK REAL ESTATE املاک پژواک با مشاوره: محمد مهتر حاجی ☎ ۰۹۳۴۷۶۹۳۸۸۰ آدرس: شهرک صدف، مرکز خرید گلستان</p>	<p>املاک کارا به مدیریت: امیرحسین صادقی ☎ ۰۹۳۴۷۶۸۳۰۷۵ آدرس: بلوار فردوسی، ویلاهای مروارید، واحد ۷۱۱</p>	<p>املاک آتیه به مدیریت: سهیلا ابادری نژاد ☎ ۰۹۳۴۷۶۹۹۹۱۴ آدرس: برج مونا، طبقه اول، واحد ۳</p>
<p>املاک میر داماد به مدیریت: سعید معینی ☎ ۰۹۳۴۷۶۹۸۲۳۷ آدرس: بازارچه گلستان، طبقه اول، غرفه ۵۹</p>	<p>املاک آرش به مدیریت: آرش سعیدی ☎ ۰۹۳۴۷۶۹۷۲۰۰ ☎ ۰۷۶۴۴۴۸۸۰۴۴ آدرس: فاز ۳ نوبنیاد مرکز خرید آرین، طبقه اول پلاک ۶۸-۶۹</p>	<p>املاک ایده آل به مدیریت: عیسی پور ☎ ۰۹۹۱۸۰۱۸۹۰۴ ☎ ۰۷۶۴۴۴۲۰۷۰۵ آدرس: ساختمان گنجینه ۱، طبقه دوم واحد ۱۴</p>	<p>املاک نصر به مدیریت: میثم نصر ☎ ۰۹۳۴۷۶۹۵۵۸۰ آدرس: فاز ۷ صدف، مرکز خرید سلطانیه، پلاک ۵</p>	<p>املاک آینده به مدیریت: وحید سراب ☎ ۰۹۳۴۷۶۸۷۰۸۹ آدرس: بلوار امیرکبیر، ساختمان هدیش</p>